

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่น่าสนใจวิเคราะห์นี้ได้มาจากการทดสอบความรู้และสัมภาษณ์บทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน ภาคกลาง โดยมีตัวอย่างประชากร 3 กลุ่ม คือ ครูประถมศึกษา จำนวน 50 คน ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 50 คน และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน จำนวน 50 คน รวมทั้งสิ้น 150 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้านของครูประถมศึกษา

1.1 ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของครูประถมศึกษา นำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏในตารางที่ 4

1.2 ข้อมูลตอนที่ 2 เป็นคะแนนจากการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้านของครูประถมศึกษา ภาคกลาง ใช้วิธีการคำนวณหาค่าเฉลี่ยหรือค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Mean) ของคะแนนในแต่ละเรื่องและคะแนนรวมของครูประถมศึกษา นำค่าเฉลี่ยมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ เพื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินผลของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏในตารางที่ 5

2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์การนำความรู้ที่ได้รับจากการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้านไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา ภาคกลาง แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ

2.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง ในรูปแบบตรวจรายการ นำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏในตารางที่ 6-18

2.2 ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ชนิดไม่มีโครงสร้าง ในรูปคำถามปลายเปิด นามานำมาจัดหมวดหมู่ และแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏในตารางที่ 19

3. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ภาคกลาง แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ คือ

3.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้างในรูปมาตราส่วนประเมินค่า นำมาวิเคราะห์ข้อมูล จากการกำหนดค่าคะแนนของระดับการปฏิบัติ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และแปลความหมาย โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏในตารางที่ 20-21

3.2 ส่วนที่ 2 ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง ในรูปแบบตรวจรายการ นำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏในตารางที่ 22-27

3.3 ส่วนที่ 3 ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ชนิดไม่มีโครงสร้าง ในรูปคำถามปลายเปิด นำมาจัดหมวดหมู่ และแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏในตารางที่ 28

4. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน ภาคกลาง แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้คือ

4.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง ในรูปมาตราส่วนประเมินค่า นำมาวิเคราะห์ข้อมูล จากการกำหนดค่าคะแนนของระดับการปฏิบัติ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และแปลความหมาย โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏในตารางที่ 29-30

4.2 ส่วนที่ 2 ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง ในรูปแบบตรวจรายการ นำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ดังปรากฏในตารางที่ 31-36

4.3 ส่วนที่ 3 ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ชนิดไม่มีโครงสร้าง ในรูปคำถาม
ปลายเปิด นำมาจัดหมวดหมู่และแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบ
ความเรียงดังปรากฏในตารางที่ 37

ฉบับที่ 1 แบบทดสอบความรู้ของครูประถมศึกษา เกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน
ภาคกลาง

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของครูประถมศึกษา

ตารางที่ 4 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษา จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการ
ทำงาน วุฒิทางการศึกษา จำนวนชั่วโมงสอน กลุ่มประสบการณ์หรือกลุ่มวิชาที่สอน
งานที่ได้รับมอบหมาย และการอบรมเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง

สถานภาพของครูประถมศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	22	44
หญิง	28	56
2. อายุ		
18 - 30 ปี	-	-
31 - 40 ปี	14	28
41 - 50 ปี	25	50
51 - 60 ปี	11	22

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพของครูประถมศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
1 - 5 ปี	-	-
6 - 10 ปี	1	2
11 - 15 ปี	9	18
16 - 20 ปี	12	24
21 - 25 ปี	13	26
มากกว่า 25 ปี	15	30
4. วุฒิทางการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	8	16
ปริญญาตรี	42	84
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-
5. จำนวนชั่วโมงที่ทำการสอนใน 1 สัปดาห์		
ไม่มีชั่วโมงสอน	3	6
1 - 10 ชั่วโมง	5	10
11 - 15 ชั่วโมง	3	6
16 - 20 ชั่วโมง	5	10
21 - 25 ชั่วโมง	19	38
มากกว่า 25 ชั่วโมง	15	30

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพของครูประถมศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
6. กลุ่มประสบการณ์หรือกลุ่มวิชาที่สอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้	13	26
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	29	58
กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	28	56
กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ	16	32
กลุ่มประสบการณ์พิเศษ	2	4
กลุ่มวิชาภาษา	4	8
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์	6	12
กลุ่มวิชาสังคมศึกษา	1	2
กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ	4	8
กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ	4	8
7. งานอื่นที่ได้รับมอบหมาย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
งานวิชาการ	12	24
งานกิจการนักเรียน	21	42
งานบุคลากร	9	18
งานธุรการการเงินและพัสดุ	12	24
งานอาคารสถานที่	16	32
งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	18	36
งานโครงการพิเศษ	12	24

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพของครูประถมศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
8. ประสบการณ์ในการอบรมหรือศึกษาเกี่ยวกับการเมือง		
การปกครองในระบอบประชาธิปไตย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เคยศึกษาจากสถาบันการศึกษา	17	34
เคยเข้ารับการอบรม	31	62
เคยศึกษาค้นคว้าจากเอกสารหรือตำราต่าง ๆ	19	38
เคยร่วมหรือ เป็นสมาชิกของกลุ่มพลังมวลชน (โปรดระบุ)		
1) ลูกเสือชาวบ้าน	3	6
อื่น ๆ (โปรดระบุ)		
1) เคยเป็นวิทยากรลูกเสือชาวบ้านและ ไทยอาสาป้องกันชาติ	1	2

จากตารางที่ 4 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 56 เป็นหญิง และ ส่วนน้อย ร้อยละ 44 เป็นชาย

ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 50 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ครูประถมศึกษา จำนวนรองลงมา ร้อยละ 28 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี

ครูประถมศึกษาจำนวนสูงสุด ร้อยละ 30 มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 25 ปี ครูประถมศึกษาจำนวนรองลงมา ร้อยละ 26 มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 21-25 ปี

ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 84 มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี ครูประถมศึกษาจำนวนรองลงมา ร้อยละ 16 มีวุฒิทางการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

ครูประถมศึกษาจำนวนสูงสุด ร้อยละ 38 มีจำนวนชั่วโมงสอนใน 1 สัปดาห์
21-25 ชั่วโมง ครูประถมศึกษาจำนวนรองลงมา ร้อยละ 30 มีจำนวนชั่วโมงสอนใน 1 สัปดาห์
มากกว่า 25 ชั่วโมง

ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 58 สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ครูประถมศึกษาจำนวนรองลงมา ร้อยละ 56 สอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย

ครูประถมศึกษาจำนวนสูงสุด ร้อยละ 42 ได้รับความหมายให้รับผิดชอบงานกิจการ
นักเรียน ครูประถมศึกษาจำนวนรองลงมา ร้อยละ 36 ได้รับความหมายให้รับผิดชอบงาน
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 62 เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการเมือง
การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ครูประถมศึกษาจำนวนรองลงมา ร้อยละ 38 เคยศึกษา
ค้นคว้าเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยจากเอกสารหรือตำราต่าง ๆ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้ของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน
ภาคกลาง

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของความรู้ของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการ
เผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน ภาคกลาง

เรื่อง	จำนวนข้อ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ	ความหมาย
1. เนื้อหาการปกครองในระบอบ				
ประชาธิปไตย				
1.1 ระบบการปกครองในระบอบ				
ประชาธิปไตย				
1) ความหมายและหลักการ ประชาธิปไตย	3	1.90	63.33	ปานกลาง
2) การเลือกตั้ง	7	4.18	59.71	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
3) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	5	3.38	67.60	ปานกลาง
4) สิทธิเสรีภาพและหน้าที่ของ ชนชาวไทย	3	1.98	66.00	ปานกลาง
5) หลักมนุษยสัมพันธ์ในการ เผยแพร่ประชาธิปไตย	2	1.30	65.00	ปานกลาง
รวม	20	12.74	63.70	ปานกลาง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

เรื่อง	จำนวนข้อ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย คิดเป็นร้อยละ
1.2 วิธีชีวิตประชาธิปไตย				
1) การเคารพในสิทธิของ ตนเองและผู้อื่น	2	1.48	74.00	ดี
2) การไร้เหตุผลในการ ตัดสินใจ	2	0.94	47.00	ต่ำกว่าเกณฑ์ ขั้นต่ำ
3) การยอมรับเสียงข้างมาก	2	1.56	78.00	ดี
4) การมีระเบียบวินัยและ เคารพกฎหมาย	2	1.12	56.00	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
5) การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	1	0.78	78.00	ดี
6) การแก้ปัญหาโดยใช้วิธีการ ประนีประนอม	1	0.96	96.00	ดีมาก
รวม	10	6.84	68.40	ปานกลาง
2. วิธีการเผยแพร่ประชาธิปไตย				
2.1 ขั้นตอนเตรียมการเผยแพร่				
ประชาธิปไตย	3	1.86	62.00	ปานกลาง
2.2 ขั้นตอนดำเนินการเผยแพร่				
ประชาธิปไตย	5	2.82	56.40	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ

ตารางที่ 5 (ต่อ)

เรื่อง	จำนวนข้อ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ	ความหมาย
2.3 ชั้นประเมินผลการเผยแพร่ ประชาธิปไตย	2	0.88	44.00	ต่ำกว่าเกณฑ์ ขั้นต่ำ
รวม	10	5.56	55.60	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
รวมทั้งสิ้น	40	25.14	62.85	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 แสดงว่า ความรู้ของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการเผยแพร่
ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน โดยเฉลี่ยมีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ
62.85 และเมื่อพิจารณาแยกตามเนื้อเรื่อง พบว่า

ความรู้ของครูประถมศึกษาในเรื่องระบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยเฉลี่ย
มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 63.70 ความรู้ที่ครูประถมศึกษาได้คะแนน
สูงสุดและอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 67.60 คือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ส่วนความรู้ที่ครูประถมศึกษาได้คะแนนต่ำสุด และอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ
59.71 คือ การเลือกตั้ง

ความรู้ของครูประถมศึกษาในเรื่องวิถีชีวิตประชาธิปไตย โดยเฉลี่ยมีคะแนนอยู่ในระดับ
ปานกลาง ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 68.40 ความรู้ที่ครูประถมศึกษาได้คะแนนสูงสุดและอยู่ใน
ระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 96.00 คือ การแก้ปัญหาโดยวิธีวิธีการประนีประนอม
ส่วนความรู้ที่ครูประถมศึกษาได้คะแนนต่ำสุดและอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ ค่าเฉลี่ยคิดเป็น

ร้อยละ 47.00 คือ การไร้เหตุผลในการตัดสินใจ รองลงมาและอยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 56.00 คือ การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย

ความรู้ของครูประถมศึกษาในเรื่องวิธีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โดยเฉลี่ยมีคะแนน
อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 55.60 ความรู้ที่ครูประถมศึกษาได้คะแนน
สูงสุด และอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 62.00 คือ ขั้นตอนเตรียมการเผยแพร่
ประชาสัมพันธ์ ส่วนความรู้ที่ครูประถมศึกษาได้คะแนนต่ำสุดและอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ
ค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 44.00 คือ ขั้นตอนประเมินผลการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์การนำความรู้ที่ได้จากการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้านไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา ภาคกลาง

ตารางที่ 6 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการนำความรู้เรื่องความหมายของประชาธิปไตยไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

ความหมายของประชาธิปไตย	ความถี่	ร้อยละ
นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	49	98
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	32	64
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนกลุ่มประสบการณ์อื่นนอกเหนือจากกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ๖ ได้แก่	20	40
1) กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้	2	4
2) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	11	22
3) กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ	7	14
- นำไปจัดกิจกรรมในรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน เพื่อฝึกนักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจและประพฤติปฏิบัติในรูปแบบของประชาธิปไตย	32	64
- นำไปเป็นแนวปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันของนักเรียนในโรงเรียน	36	72
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)		
1) เคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น	2	4

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ความหมายของประชาธิปไตย	ความถี่	ร้อยละ
ไม่ได้หมายถึง	1	2

จากตารางที่ 6 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 98 ๖ ได้ความรู้เรื่องความหมายของประชาธิปไตยไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา และเมื่อพิจารณาแยกตามกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 72 ปฏิบัติคือ นำไปเป็นแนวปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันของนักเรียนในโรงเรียน กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาจำนวนรองลงมา ร้อยละ 64 ปฏิบัติ คือ นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และนำไปจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน เพื่อฝึกนักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจและประพฤติปฏิบัติในรูปแบบของประชาธิปไตย

ตารางที่ 7 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษา เกี่ยวกับการนำความรู้เรื่อง การเลือกตั้ง
ไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

การเลือกตั้ง	ความถี่	ร้อยละ
นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	49	98
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับ การปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่ม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	29	58
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอน กลุ่มประสบการณ์อื่นนอกเหนือจาก กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ได้แก่	15	30
1) กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้	4	8
2) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	7	14
3) กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ	4	8
- นำไปแนะนำนักเรียนในการเลือกหัวหน้าห้องเรียน	37	74
- นำไปใช้ในการเลือกตัวแทนในกระบวนการ ทำงานเป็นกลุ่ม	29	58
- นำไปแนะนำนักเรียนในเรื่องการเลือกตั้ง คณะกรรมการในกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย นอกห้องเรียน ได้แก่	21	42
1) กิจกรรมห้องสมุด	2	4
2) กิจกรรมตรวจสอบสุขภาพ	2	4
3) กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน	4	8
4) กิจกรรมทำความสะอาดอาคารสถานที่	6	12
5) กิจกรรมคณะกรรมการนักเรียน	7	14

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การเลือกตั้ง	ความถี่	ร้อยละ
- อื่น ๆ (โรปรระบุ)	-	-
ไม่ได้นำไปใช้	1	2

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 98 ได้้นำความรู้เรื่อง การเลือกตั้งไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา และเมื่อพิจารณาแยกตามกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูประถมศึกษา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 74 ปฏิบัติ คือนำไปแนะนำนักเรียนในการเลือกหัวหน้าห้องเรียน กิจกรรมที่ครูประถมศึกษา จำนวนรองลงมา ร้อยละ 58 ปฏิบัติ คือนำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และนำไปใช้ในการเลือกตัวแทนในกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม

ตารางที่ 8 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการนำความรู้เรื่องแนวทางปฏิบัติของประชาชนในการเลือกตั้งไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

แนวทางปฏิบัติของประชาชนในการเลือกตั้ง	ความถี่	ร้อยละ
นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	48	96
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	28	56
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนกลุ่มประสบการณ์อื่นนอกเหนือจากกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ได้แก่	10	20
1) กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้	3	6
2) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	7	14
- นำไปเป็นแนวทางการปฏิบัติแก่นักเรียนในการเลือกตั้งคณะกรรมการในกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยนอกห้องเรียน	39	78
- จัดกิจกรรมเสียงตามสายเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติของประชาชนในการเลือกตั้งแก่นักเรียน	19	38
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-
ไม่ได้นำไปใช้	2	4

จากตารางที่ 8 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ ร้อยละ 96 ได้รับความรู้เรื่องแนวทางปฏิบัติของประชาชนในการเลือกตั้งไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา และเมื่อพิจารณาแยกตามกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาส่วนใหญ ร้อยละ 78 ปฏิบัติ คือ นำไปเป็นแนวทางการปฏิบัติแก่นักเรียนในการเลือกตั้งคณะกรรมการในกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยนอกห้องเรียน กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาจำนวนรองลงมา ร้อยละ 56 ปฏิบัติ คือ นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ตารางที่ 9 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการนำความรู้เรื่องลักษณะและวิธีการซื้อเสียงเลือกตั้งไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

ลักษณะและวิธีการซื้อเสียงเลือกตั้ง	ความถี่	ร้อยละ
นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	48	96
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	30	60
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนกลุ่มประสบการณ์อื่นนอกเหนือจากกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ได้แก่	10	20
1) กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้	2	4
2) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	5	10
3) กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ	3	6
- นำไปจัดอภิปรายเพื่อให้เกิดความรู้เรื่องลักษณะการซื้อเสียงเพื่อให้นักเรียนเข้าใจ จะได้ไม่นำไปใช้ในการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน	35	70
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-
ไม่ได้นำไปใช้	2	4

จากตารางที่ 9 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 96 ได้นำความรู้ในเรื่องลักษณะและวิธีการซื้อเสียงเลือกตั้งไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา และเมื่อพิจารณาแยกตามกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูประถมศึกษา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 70 ปฏิบัติ คือ นำไปจัดอภิปรายเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจลักษณะการซื้อเสียง

จะได้ไม่นำไปใช้ในการเลือกตั้งคณะกรรมการนักเรียน กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาจำนวนรองลงมา ร้อยละ 60 ปฏิบัติ คือ นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ตารางที่ 10 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการนำความรู้เรื่องผลเสียที่เกิดจากการซื้อเสียงเลือกตั้งไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

ผลเสียที่เกิดจากการซื้อเสียงเลือกตั้ง	ความถี่	ร้อยละ
นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	49	98
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	30	60
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนกลุ่มประสบการณ์อื่นนอกเหนือจากกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ได้แก่	12	24
1) กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้	3	6
2) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	5	10
3) กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ	4	8
- นำไปจัดกิจกรรมป้ายนิเทศในโรงเรียนเพื่อให้ความรู้เรื่องผลเสียที่เกิดจากการซื้อเสียงแก่นักเรียน	33	66
- นำไปจัดกิจกรรมการแสดงผลงานให้นักเรียนเห็นผลเสียที่เกิดจากการซื้อเสียงเลือกตั้ง	23	46
- อื่น ๆ (ระบุระบุ)		
1) จัดกิจกรรมประกวดคำขวัญ เรียงความและวาดภาพ	1	2
2) ชี้แจงในการประชุมนักเรียน	2	4
ไม่ได้นำไปใช้	1	2

จากตารางที่ 10 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ ร้อยละ 98 ได้รับความรู้เรื่อง
ผลเสียที่เกิดจากการซื้อเสียงเลือกตั้งไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
ประถมศึกษา และเมื่อพิจารณาแยกตามกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาส่วนใหญ
ร้อยละ 66 ปฏิบัติ คือ นำไปจัดกิจกรรมป้ายนิเทศในโรงเรียน เพื่อให้ความรู้เรื่องผลเสียที่เกิด
จากการซื้อเสียงแก่นักเรียน กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาจำนวนรองลงมา ร้อยละ 60 ปฏิบัติ คือ
นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต

ตารางที่ 11 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการนำความรู้เรื่องหน้าที่ของ
ประชาชน ในการป้องกันการซื้อเสียงเลือกตั้งไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย
ในโรงเรียนประถมศึกษา

หน้าที่ของประชาชนในการป้องกันการซื้อเสียงเลือกตั้ง	ความถี่	ร้อยละ
นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	48	96
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับ การปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่ม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	31	62
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอน กลุ่มประสบการณ์อื่นนอกเหนือจาก กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ได้แก่	11	22
1) กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้	2	4
2) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	7	14
3) กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ	2	4
- นำไปจัดนิทรรศการในโรงเรียนเพื่อให้ความรู้ เกี่ยวกับการป้องกันการซื้อเสียงเลือกตั้งแก่นักเรียน	28	56
- นำไปเป็นแนวทางในการป้องกันการซื้อเสียงเลือกตั้ง คณะกรรมการนักเรียน	27	54
- นำไปจัดตั้งคณะกรรมการสอดส่องดูแลการเลือกตั้ง ในโรงเรียน	18	36
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)		
1) นำไปเผยแพร่ความรู้ทางเอกสาร	1	2
2) นำไปเผยแพร่ความรู้ทางเสียงตามสาย	1	2
ไม่ได้นำไปใช้	2	4

จากตารางที่ 11 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 96 ได้รับความรู้
เรื่องหน้าที่ของประชาชนในการป้องกันการซื้อเสียงเลือกตั้งไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย
ในโรงเรียนประถมศึกษา และเมื่อพิจารณาแยกตามกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูประถมศึกษา
ส่วนใหญ่ ร้อยละ 62 ปฏิบัติ คือ นําไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการปกครองระบอบ
ประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาจำนวนรองลงมา
ร้อยละ 56 ปฏิบัติ คือ นําไปจัดนิทรรศการในโรงเรียนเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการ
ซื้อเสียงเลือกตั้งแก่นักเรียน

ตารางที่ 12 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการนำความรู้ เรื่องหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

หน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	ความถี่	ร้อยละ
นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	48	96
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	30	60
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนกลุ่มประสบการณ์อื่นนอกเหนือจากกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ได้แก่	16	32
1) กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้	2	4
2) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	11	22
3) กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ	3	6
- นำไปเป็นแนวปฏิบัติสำหรับคณะกรรมการต่าง ๆ ในกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยนอกห้องเรียน ได้แก่	30	60
1) กิจกรรมห้องสมุด	3	6
2) กิจกรรมตรวจสอบสุขภาพ	3	6
3) กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน	4	8
4) กิจกรรมทำความสะอาดอาคารสถานที่	8	16
5) กิจกรรมคณะกรรมการนักเรียน	12	24
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-
ไม่ได้นำไปใช้	2	4

จากตารางที่ 12 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 96 ได้รับความรู้ในเรื่องหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา และเมื่อพิจารณาแยกตามกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 60 ปฏิบัติ คือ นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และนำไปเป็นแนวปฏิบัติสำหรับคณะกรรมการต่าง ๆ ในกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยนอกห้องเรียน

ตารางที่ 13 ความดีและคำร้อยละของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการนำความรู้เรื่องลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดีและไม่ดีไปจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

ลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดีและไม่ดี	ความดี	ร้อยละ
นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	48	96
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	31	62
- นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอนกลุ่มประสบการณ์อื่นนอกเหนือจากกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ได้แก่	13	26
1) กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้	2	4
2) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	11	22
- นำไปเป็นข้อแนะนำนักเรียนในการเลือกหัวหน้าห้องเรียน	35	70
- นำไปเป็นแนวทางปฏิบัติแก่ผู้เป็นหัวหน้าห้องเรียน	32	62
- นำไปเป็นข้อแนะนำนักเรียนในการเลือกตั้งคณะกรรมการในกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยนอกห้องเรียน ได้แก่	17	34
1) กิจกรรมห้องสมุด	3	6
2) กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน	3	6
3) กิจกรรมชุมนุมต่าง ๆ	3	6
4) กิจกรรมคณะกรรมการนักเรียน	8	16

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดีและไม่ดี	ความถี่	ร้อยละ
- นำไปเป็นแนวทางปฏิบัติแก่คณะกรรมการ ในกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยนอกห้องเรียน		
ได้แก่	13	26
1) กิจกรรมห้องสมุด	2	4
2) กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน	2	4
3) กิจกรรมชุมนุมต่าง ๆ	3	6
4) กิจกรรมคณะกรรมการนักเรียน	6	12
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-
ไม่ได้นำไปใช้	2	4

จากตารางที่ 13 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 96 ได้นำความรู้
ในเรื่องลักษณะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดีและไม่ดีไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยใน
โรงเรียนประถมศึกษา และเมื่อพิจารณาแยกตามกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่
ร้อยละ 70 ปฏิบัติ คือ นำไปเป็นข้อแนะนำนักเรียนในการเลือกหัวหน้าห้องเรียน กิจกรรมที่
ครูประถมศึกษาจำนวนรองลงมา ร้อยละ 62 ปฏิบัติ คือ นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอน
เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และนำไปเป็น
แนวทางปฏิบัติแก่ผู้เป็นหัวหน้าห้องเรียน

ตารางที่ 14 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับความรู้อีกเกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาชนไทยเกี่ยวกับวิถีชีวิตประชาชนไทยใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

วิถีชีวิตประชาชนไทย	การเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น	การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ	การมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย	การเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน	การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งโดยยั้งเหตุผล	การรักษาสิทธิของตนเอง การเลือกตั้ง
<p>น้าบวช (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - น้าบวชเป็นเนื้อหาประกอบการสอนเรื่องประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประชาธิปไตยที่ดี - น้าบวชเป็นเนื้อหาประกอบการสอนกลุ่มประชาธิปไตยอันเอกเหนือจากกลุ่มสร้างเสริมประชาธิปไตยที่ดี 	48	48	49	49	48	48	48
	96	96	98	98	96	96	96
	60	32	33	31	36	30	33
	30	64	66	62	72	60	66
	15	18	19	12	17	15	14
	30	36	38	24	34	30	28

ตารางที่ 14 (ต่อ)

	การเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น	การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	การชี้แจงเหตุผล	การมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย	การเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน	การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งโดยใช้เหตุผล	การรักษาสิทธิของตนเองในการเลือกตั้ง
วิถีชีวิตประชาธิปไตย	35	35	39	35	31	39	-
- นำไปเป็นแนวทางปฏิบัติตนของนักเรียนในการอยู่ร่วมกันห้องเรียน	70	70	78	70	62	78	-
- นำไปเป็นแนวทางปฏิบัติของนักเรียนในการเลือกหัวหน้าห้องเรียน	-	-	-	-	-	-	64
- นำไปเป็นแนวทางปฏิบัติของนักเรียนในการเลือกตัวแทนของกระบวนการทำงานกลุ่ม	-	-	-	-	-	-	30

ตารางที่ 14 (ต่อ)

	การเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น	การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ	การมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย	การเห็นประนีประนอมมากกว่าส่วนตน	การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งด้วยวิธีเหตุผล	การรักษาสิทธิของตนเองในการเลือกตั้ง
วิถีชีวิตประชาธิปไตย	16	19	18	14	16	11	12
- นำไปเป็นแนวทางปฏิบัติตนของนักเรียนในการร่วมกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยนอกห้องเรียน	32	38	36	28	32	22	24
1.7 อื่น ๆ (แนะนำหน้าเสาธง)	-	-	-	-	-	-	-
ไม่ดำเนินการ	2	2	1	1	2	2	2

จากตารางที่ 14 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่นำความรู้เรื่องวิถีชีวิต ประชาธิปไตยไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา คือ ครูประถมศึกษา ร้อยละ 98 นำความรู้เรื่องการใช้เหตุผลในการตัดสินใจและยอมรับฟังเสียงข้างมาก และการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมายไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน ประถมศึกษา และครูประถมศึกษาร้อยละ 96 นำความรู้เรื่องการเคารพในสิทธิเสรีภาพผู้อื่น การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งโดยใช้เหตุผลในการประนีประนอม และการรักษาสิทธิของตนเองในการเลือกตั้ง ไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่นำความรู้เรื่องการ เคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การมีระเบียบวินัยและเคารพ กฎหมาย การใช้เหตุผลในการตัดสินใจและยอมรับฟังเสียงข้างมาก และการแก้ปัญหาข้อขัดแย้ง โดยใช้เหตุผลในการประนีประนอมไปเป็นแนวทางปฏิบัติตนของนักเรียนในการอยู่ร่วมกันใน ห้องเรียน ยกเว้น ความรู้เรื่องการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการรักษาสิทธิของตนเอง ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่นำไปเป็นเนื้อหาประกอบการสอน เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ครูประถมศึกษาจำนวนรองลงมาได้นำความรู้เรื่องวิถีชีวิตประชาธิปไตยไปเป็นเนื้อหา ประกอบการสอนเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ได้แก่ เรื่องการเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งโดยใช้เหตุผลในการ ประนีประนอม การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ และยอมรับฟัง เสียงข้างมาก และการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ยกเว้น ความรู้เรื่องการเห็นแก่ ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนที่ครูประถมศึกษาได้นำไปเป็นแนวทางปฏิบัติตนของ นักเรียนในการอยู่ร่วมกันในห้องเรียน ส่วนความรู้เรื่องการรักษาสิทธิของตนเองในการเลือกตั้ง ครูประถมศึกษาได้นำไปเป็นแนวทางปฏิบัติของนักเรียนในการเลือกหัวหน้าห้องเรียน

ตารางที่ 15 ความดีและค่าร้อยละของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการนำความรู้เรื่องเกณฑ์การคัดเลือกบุคคลทำหน้าที่เผยแพร่ประชาธิปไตยไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

เกณฑ์การคัดเลือกบุคคลทำหน้าที่เผยแพร่ประชาธิปไตย	ความดี	ร้อยละ
นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	46	92
- นำไปเป็นเกณฑ์การคัดเลือกครูที่รับผิดชอบจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	30	60
- นำไปสอนคุณลักษณะดังกล่าวแก่นักเรียนในกลุ่มประสบการณ์อื่นนอกเหนือจากกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ได้แก่	28	56
1) กลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้	3	6
2) กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	20	40
3) กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ	5	10
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-
ไม่ได้นำไปใช้	4	8

จากตารางที่ 15 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 92 ได้นำความรู้เรื่องเกณฑ์การคัดเลือกบุคคลทำหน้าที่เผยแพร่ประชาธิปไตยไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา และเมื่อพิจารณาแยกตามกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 60 ปฏิบัติ คือ นำไปเป็นเกณฑ์การคัดเลือกครูที่รับผิดชอบจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาจำนวนรองลงมา ร้อยละ 56 ปฏิบัติ คือ นำไปสอนนักเรียนในกลุ่มประสบการณ์อื่น นอกเหนือจากกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ตารางที่ 16 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการนำความรู้เรื่องการศึกษา
ข้อมูลหมู่บ้านไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

การศึกษาข้อมูลหมู่บ้าน	ความถี่	ร้อยละ
ก. ข้อมูลบุคคลสำคัญของหมู่บ้าน		
นำพาไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	35	70
1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต	10	20
2) จัดป้ายนิเทศ	10	20
3) ชี้แจงบทบาทหน้าที่ของบุคคลสำคัญในหมู่บ้าน	6	12
4) จัดเก็บเป็นข้อมูลพื้นฐาน	4	8
5) เชิญบุคคลสำคัญมาร่วมกิจกรรมในโรงเรียน	3	6
6) จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้าน	2	4
ไม่ได้นำพาไปใช้	15	30
ข. ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานและจำนวนประชากร		
นำพาไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	31	62
1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต	11	22
2) สืบตรวจสอบสภาพความเป็นอยู่ที่แท้จริง	14	28
3) จัดป้ายนิเทศ	2	4
4) จัดเก็บเป็นข้อมูลพื้นฐาน	2	4
5) นำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน	2	4
ไม่ได้นำพาไปใช้	19	38

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การศึกษาข้อมูลหมู่บ้าน	ความถี่	ร้อยละ
ค. ข้อมูลพื้นที่ อาชีพหลักและสภาพปัญหาของหมู่บ้าน		
นำใบรายชื่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	32	64
1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสร้างเสริม		
ประสบการณ์ชีวิต	13	26
2) สืบหาสภาพปัญหาและความต้องการของหมู่บ้าน	7	14
3) จัดป้ายนิเทศ	4	8
4) เสนอแนะการแก้ปัญหาของหมู่บ้าน	4	8
5) จัดเก็บเป็นข้อมูลพื้นฐาน	2	4
6) ศึกษาปัญหาของโรงเรียนแล้วนำมาแก้ไข	2	4
ไม่ได้นำใบรายชื่อ	18	36

จากตารางที่ 16 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 70 ได้นำความรู้เรื่องการศึกษาข้อมูลหมู่บ้านเกี่ยวกับข้อมูลบุคคลสำคัญของหมู่บ้านไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา และเมื่อพิจารณาแยกตามกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาจำนวนสูงสุด ร้อยละ 20 ปฏิบัติ คือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และจัดป้ายนิเทศ ครูประถมศึกษาส่วนน้อย ร้อยละ 30 ไม่ได้ นำความรู้เรื่องการศึกษาข้อมูลหมู่บ้านเกี่ยวกับข้อมูลบุคคลสำคัญของหมู่บ้านไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 62 ได้นำความรู้เรื่องการศึกษาข้อมูลหมู่บ้านเกี่ยวกับข้อมูลความเป็นพื้นฐานและจำนวนประชากรไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา และเมื่อพิจารณาแยกตามกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูประถมศึกษา

จำนวนสูงสุด ร้อยละ 28 ปฏิบัติ คือ สํารวจสภาพความเป็นอยู่ที่แท้จริง กิจกรรมที่ครูประถมศึกษา
 จำนวนรองลงมา ร้อยละ 22 ปฏิบัติ คือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสร้างเสริม
 ประสบการณ์ชีวิต ครูประถมศึกษาส่วนน้อย ร้อยละ 38 ไม่ได้เ็นความรู้ เรื่องการศึกษาข้อมูล
 หมู่บ้านเกี่ยวกับข้อมูลความเป็นพื้นฐานและจำนวนประชากรไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย
 ในโรงเรียนประถมศึกษา

ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 64 ได้เ็นความรู้เรื่อง การศึกษาข้อมูลหมู่บ้านเกี่ยวกับ
 ข้อมูลพื้นที่ อาชีพหลักและสภาพปัญหาของหมู่บ้านไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
 ประถมศึกษา และเมื่อพิจารณาแยกตามกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาจำนวนสูงสุด
 ร้อยละ 26 ปฏิบัติ คือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
 ครูประถมศึกษาส่วนน้อย ร้อยละ 36 ไม่ได้เ็นความรู้เรื่องการศึกษาข้อมูลหมู่บ้านเกี่ยวกับข้อมูล
 พื้นที่ อาชีพหลักและสภาพปัญหาของหมู่บ้านไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน
 ประถมศึกษา

ตารางที่ 17 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการนำความรู้เรื่องวิธีการให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตยโดยการชี้แจงไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

วิธีการให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตยโดยการชี้แจง	ความถี่	ร้อยละ
นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	44	88
- ให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยในกิจกรรมหน้าเสาธง	33	66
- ให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยในการประชุมนักเรียน	36	72
- ให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยโดยใช้เสียงตามสาย	23	46
- ให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยโดยจัดกิจกรรมการแสดง	16	32
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)		
*1) ให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยโดยจัดทำวารสาร	2	4
ไม่ได้นำไปใช้	6	12

จากตารางที่ 17 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่มาก ร้อยละ 88 ได้นำความรู้เรื่องวิธีการให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตยโดยการชี้แจงไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา และเมื่อพิจารณาแยกตามกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่มาก ร้อยละ 72 ปฏิบัติ คือ ให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยในการประชุมนักเรียน กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาจำนวนรองลงมา ร้อยละ 66 ปฏิบัติ คือ ให้ความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตยในกิจกรรม

หน้าเสาธง ครูประถมศึกษาส่วนน้อย ร้อยละ 12 ไม่ได้ให้ความรู้ในเรื่องวิธีการให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตยโดยการชี้แจงไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

ตารางที่ 18 ความถี่และค่าร้อยละของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการนำความรู้เรื่องข้อควรปฏิบัติของชุดปฏิบัติการ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนประถมศึกษา

ข้อควรปฏิบัติของชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	ความถี่	ร้อยละ
นำไปใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	43	86
- นำไปวางแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน	37	74
- นำไปเป็นข้อควรปฏิบัติในงานส่งเสริมประชาสัมพันธ์ที่รับผิดชอบให้ครบถ้วน	27	54
- นำการรายงานผลทุก ๆ สัปดาห์ไปใช้ในการรายงานผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาสัมพันธ์ทุกสัปดาห์	13	26
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)		
1) จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการนักเรียนเป็นประจำ และสรุปผลการปฏิบัติงาน	3	6
ไม่ได้นำไปใช้	7	14

จากตารางที่ 18 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 86 ได้นำความรู้เรื่องข้อควรปฏิบัติของชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนประถมศึกษา และเมื่อพิจารณาแยกตามกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 74 ปฏิบัติ คือ นำไปวางแผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาจำนวนรองลงมา ร้อยละ 54 ปฏิบัติ คือ นำไปเป็นข้อควรปฏิบัติในงาน

ส่งเสริมประชาธิปไตยที่รับผิดชอบให้ครบถ้วน ครูประถมศึกษาส่วนน้อย ร้อยละ 14 ไปได้
นำความรู้เรื่องข้อควรปฏิบัติของชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริม
ประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา

ตารางที่ 19 ความถี่และค่าร้อยละของความรู้ที่จำเป็นต่องานไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริม
 ประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งครูประถมศึกษา ยังไม่ได้รับ

ความรู้ที่จำเป็นต่องานไปใช้จัดกิจกรรม ซึ่งครูประถมศึกษา ยังไม่ได้รับ	ความถี่	ร้อยละ
1. หลักการประชาธิปไตย	3	6
2. การเลือกตั้ง	5	10
3. การเผยแพร่ประชาธิปไตย	5	10

จากตารางที่ 19 แสดงว่า ความรู้ที่จำเป็นต่องานไปใช้จัดกิจกรรมส่งเสริม
 ประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งครูประถมศึกษาจำนวนสูงสุด ร้อยละ 10 ยังไม่ได้รับ
 คือ การเลือกตั้ง และการเผยแพร่ประชาธิปไตย

ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์บทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ภาคกลาง

ตารางที่ 20 ความถี่และค่าเฉลี่ยของบทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา

บทบาทเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติ			ไม่ได้ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
ก. บทบาทเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						
1. การจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย						
1) จัดสภาพห้องเรียนให้มีพื้นที่ว่างและจัดโต๊ะเรียนให้เป็นกลุ่ม เพื่อให้เด็กเรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่มและได้เคลื่อนไหวอย่างอิสระ	24	17	5	4	2.22	ปานกลาง
2) ปรับปรุงมุมกิจกรรมโดยมีเกมหรือแบบฝึก เพื่อให้เด็กเรียนได้ทำ กิจกรรมตามอัธยาศัยเมื่อว่างจากการเรียน	17	25	6	2	2.14	ปานกลาง
3) จัดทำข้อตกลงหรือข้อปฏิบัติร่วมกันภายในห้องเรียน	18	21	8	3	2.08	ปานกลาง
4) ปรับปรุงป้ายนิเทศเพื่อให้เด็กเรียนเสนอข่าวหรือแสดงความคิดเห็น ภายในห้องเรียน	18	15	13	4	1.94	ปานกลาง
5) จัดให้มีแผนภูมิแบ่งหน้าที่รับผิดชอบทำความสะอาดภายในห้องเรียน	25	14	8	3	2.22	ปานกลาง
6) อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-	-	-	-
รวม	102	92	40	16	2.12	ปานกลาง

ตารางที่ 20 (ต่อ)

บทบาทเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติ			ไม่ได้ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						
2.1 ครูในฐานะเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียนในการใช้กระบวนการกลุ่ม						
1) จัดกิจกรรมให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อฝึกการทำงานตามบทบาทของสมาชิกกลุ่ม	18	25	5	2	2.18	ปานกลาง
2) แนะนำนักเรียนให้เข้าใจบทบาทของตนเองในฐานะเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีในการทำกิจกรรมกลุ่ม	21	21	6	2	2.22	ปานกลาง
3) กระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรมหรือปฏิบัติตามขั้นตอนการทำงานของกลุ่มอย่างเต็มความสามารถ	21	22	5	2	2.24	ปานกลาง
4) แนะนำให้นักเรียนอภิปรายอยู่ในประเด็น เมื่อเห็นว่านักเรียนอภิปรายนอกประเด็น	15	25	8	2	2.06	ปานกลาง
5) ส่งเสริมให้นักเรียนมีบรรยากาศในการฟังและการพูดที่ดี โดยให้นักเรียนตั้งใจฟังผู้อื่นพูดและขออนุญาตก่อนแสดงความคิดเห็น	24	21	4	1	2.36	ปานกลาง
6) พูดจาด้วยความสุภาพและเป็นกันเองกับนักเรียน	27	21	1	1	2.48	ปานกลาง
7) เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันประชุมตัดสินปัญหาต่าง ๆ เว้นแต่นักเรียนจะตัดสินใจด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ครูจะแนะนำให้นักเรียนตัดสินใจใหม่	16	23	9	2	2.06	ปานกลาง

ตารางที่ 20 (ต่อ)

บทบาทเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติ			ไม่ได้ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
8) ร่วมทำงานกับนักเรียนในฐานะเป็นสมาชิกกลุ่ม	17	24	6	3	2.10	ปานกลาง
9) มอบหมายงานให้นักเรียนรับผิดชอบในชั้นเรียนอย่างเท่าเทียมกัน	23	19	7	1	2.28	ปานกลาง
10) แนะนำให้นักเรียนยอมรับและปฏิบัติตามการลงมติของสมาชิก	25	17	6	2	2.30	ปานกลาง
11) อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-	-	-	-
รวม	207	218	57	18	2.23	ปานกลาง

2.2 การใช้วิธีสอนเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตย

1) จัดกิจกรรมให้นักเรียนหาข่าวสารทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เพื่อนำมาเสนอในห้องเรียน แล้วช่วยกันอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปก่อนจะเชื่อถือ	12	24	10	4	1.88	ปานกลาง
2) จัดกิจกรรมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้านอกสถานที่จากบุคคลหรือแหล่งความรู้ในท้องถิ่น	4	23	17	6	1.50	น้อย
3) มอบหมายงานให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุดเป็นกลุ่ม	10	22	16	2	1.80	ปานกลาง
4) มอบหมายงานโดยใช้บัตรงาน เพื่อให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	5	20	21	4	1.52	น้อย
5) จัดกิจกรรมการทดลองให้เด็กได้เรียนรู้ข้อเท็จจริงและเข้าใจเหตุผลตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์	10	23	14	3	1.80	ปานกลาง

ตารางที่ 20 (ต่อ)

บทบาทเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติ			ไม่ได้ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
6) ใช้วิธีการสอนแบบกรณีตัวอย่างหรือบทบาทสมมติหรือ สถานการณ์จำลอง เพื่อให้นักเรียนฝึกการแก้ปัญหาในชีวิต ประจำวันด้วยเหตุด้วยผล	13	26	8	3	1.98	ปานกลาง
7) ใช้คำถามเพื่อให้เด็กเรียนคิดหาเหตุผลหรือวิธีการมากกว่า การหาคำตอบแบบตายตัว	13	25	10	2	1.98	ปานกลาง
8) เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ แก่นักเรียน ในห้องเรียน	-	9	29	12	0.94	น้อย
9) ร่วมกันนำผลงานต่าง ๆ ที่ได้ค้นคว้ามาหรือที่ได้ลงมือปฏิบัติ มาจัดเป็นนิทรรศการเพื่อการเรียนการสอน	11	23	12	4	1.82	ปานกลาง
10) อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-	-	-	-
รวม	78	195	137	40	1.69	ปานกลาง
รวมทั้งสิ้น	387	505	234	74	2.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 20 แสดงว่า บทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา โดยเฉลี่ยครูประถมศึกษาปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{x} = 2.00$

บทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย โดยเฉลี่ยครูประถมศึกษาปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{x} = 2.12$ บทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติสูงสุดและอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{x} = 2.22$ คือ จัดสภาพห้องเรียนให้มีพื้นที่ว่าง และจัดโต๊ะเรียนให้เป็นกลุ่มเพื่อให้ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่มและได้เคลื่อนไหวอย่างอิสระ และจัดให้มีแผนภูมิแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ ทำความสะอาดภายในห้องเรียน ส่วนบทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติต่ำสุดและอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{x} = 1.94$ ได้แก่ ปรับปรุงป้ายนิเทศเพื่อให้นักเรียนเสนอข่าวหรือแสดงความคิดเห็นภายในห้องเรียน

บทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการทำให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียนเกี่ยวกับการใช้กระบวนการกลุ่ม โดยเฉลี่ยครูประถมศึกษาปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{x} = 2.23$ บทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติสูงสุดและอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{x} = 2.48$ คือ พูดจาด้วยความสุภาพและเป็นกันเองกับนักเรียน ส่วนบทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติต่ำสุดและอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{x} = 2.06$ คือ แนะนำให้นักเรียนอภิปรายอยู่ในประเด็นเมื่อเห็นว่านักเรียนอภิปรายนอกประเด็น และเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันประชุมตัดสินใจต่าง ๆ เว้นแต่ที่นักเรียนจะตัดสินใจด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ครูจึงแนะนำให้นักเรียนตัดสินใจใหม่

บทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการใช้ชีวิตสอนเพื่อส่งเสริมประชาธิปไตย โดยเฉลี่ยครูประถมศึกษาปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{x} = 1.69$ บทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติสูงสุดและอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{x} = 1.98$ คือ ใช้ชีวิตสอนแบบกรณีตัวอย่างหรือบทบาทสมมติหรือสถานการณ์จำลองเพื่อให้นักเรียนฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันด้วยเหตุผล และใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนคิดหาเหตุผลหรือวิธีการมากกว่าการหาคำตอบแบบตายตัว ส่วนบทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติต่ำสุดและอยู่ในระดับน้อย $\bar{x} = 0.94$ คือ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ แก่นักเรียนในห้องเรียน

ตารางที่ 21 ความถี่และค่าเฉลี่ยของบทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา

บทบาทเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติ			ไม่ได้ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
ข. บทบาทเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย						
1) ให้คำแนะนำนักเรียนในการเลือกตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ ในกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย	15	21	11	3	1.96	ปานกลาง
2) ให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการหาเสียงเลือกตั้งภายในขอบเขตไม่ล่วงเกินผู้อื่นเพื่อให้ตนเองได้รับการเลือกตั้ง	12	20	14	4	1.81	ปานกลาง
3) ให้คำปรึกษาในการทำงานของคณะกรรมการต่าง ๆ ในกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย	7	24	14	5	1.66	ปานกลาง
4) ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในการจัดกิจกรรมเสียงตามสาย เพื่อให้ข่าวสารความรู้และความบันเทิงแก่นักเรียน	14	17	8	11	1.68	ปานกลาง
5) จัดให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการโฆษณา ชี้แจงข่าวสารของโรงเรียนให้ประชาชนทั่วไปทราบ	17	18	7	8	1.88	ปานกลาง
6) ให้นักเรียนหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันรับผิดชอบดูแลทำความสะอาดอาคารเรียน โรงอาหาร และบริเวณโรงเรียนเป็นกลุ่ม	33	11	6	-	2.54	ปานกลาง
7) จัดให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมอาหารกลางวัน และทำความสะอาดภาชนะใส่อาหารในโครงการอาหารกลางวัน	35	4	9	2	2.44	ปานกลาง
8) จัดให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมสหกรณ์หมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกัน	24	9	5	12	1.90	ปานกลาง

ตารางที่ 21(ต่อ)

บทบาทเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติ			ไม่ได้ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
9) จัดให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมห้องสมุดเพื่อเสนอความรู้หรือแนะนำหนังสือที่น่าสนใจแก่เพื่อนนักเรียน	20	14	9	7	1.94	ปานกลาง
10) ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบการให้บริการห้องสมุดโดยหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกัน	25	8	9	8	2.00	ปานกลาง
11) สนับสนุนให้นักเรียนร่วมดำเนินการจัดการแข่งขันกีฬา ทั้งภายในและระหว่างโรงเรียน	20	14	14	2	2.04	ปานกลาง
12) จัดกิจกรรมให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยจัดป้าย กล้อง หรือตู้ สำหรับแสดงความคิดเห็น	13	20	15	2	1.88	ปานกลาง
13) เชิญบุคลากรในท้องถิ่นมาให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยหรือด้านวิชาการและวิชาชีพที่น่าสนใจแก่นักเรียน	9	11	17	13	1.32	น้อย
14) อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-	-	-	-
รวม	244	191	138	77	1.93	ปานกลาง

จากตารางที่ 21 แสดงว่า บทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริม
ประชาธิปไตย โดยเฉลี่ยครูประถมศึกษาปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{x} = 1.93$ บทบาทที่
ครูประถมศึกษาปฏิบัติสูงสุดและอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{x} = 2.54$ คือ ให้นักเรียนหมุนเวียน
ผลัดเปลี่ยนกันรับผิดชอบดูแลทำความสะอาดอาคารเรียน โรงอาหาร และบริเวณโรงเรียนเป็นกลุ่ม
บทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติรองลงมาและอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{x} = 2.44$ คือ จัดให้นักเรียนมี
ส่วนร่วมในการจัดเตรียมอาหารกลางวัน และทำความสะอาดภาชนะใส่อาหารในโครงการอาหาร
กลางวัน ส่วนบทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติต่ำสุดและอยู่ในระดับน้อย $\bar{x} = 1.32$ คือ
เชิญบุคลากรในท้องถิ่นมาให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยหรือด้านวิชาการ
และวิชาชีพที่น่าสนใจแก่นักเรียน

ตารางที่ 22 ความถี่และค่าร้อยละของบทบาทของครูประถมศึกษา เกี่ยวกับการเป็นแบบอย่างที่ดี
ให้แก่นักเรียนในด้านการทำให้เกียรติและยกย่องผู้อื่นเมื่อผู้นั้นกระทำความดี

การทำให้เกียรติและยกย่องผู้อื่นเมื่อผู้นั้นกระทำความดี	ความถี่	ร้อยละ
ปฏิบัติ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	50	100
- กล่าวสรรเสริญความดีของเพื่อนร่วมงานและ นักเรียนที่มีความประพฤติดี	46	92
- พุดจาด้วยความสุภาพกับเพื่อนร่วมงานและนักเรียน	38	76
- แสดงความยินดีกับเพื่อนครูที่ทำความดี และได้รับการ พิจารณาความดีความชอบ	42	84
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-
ไม่ได้ปฏิบัติ	-	-

จากตารางที่ 22 แสดงว่า ครูประถมศึกษาทุกคน ได้แสดงบทบาทของครูประถมศึกษา
เกี่ยวกับการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียนในด้านการทำให้เกียรติและยกย่องผู้อื่นเมื่อผู้นั้นกระทำ
ความดี และเมื่อพิจารณาแยกตามกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาส่วนใหญ ร้อยละ 92
ปฏิบัติ คือ กล่าวสรรเสริญความดีของเพื่อนร่วมงานและนักเรียนที่มีความประพฤติดี กิจกรรมที่
ครูประถมศึกษาจำนวนรองลงมา ร้อยละ 84 ปฏิบัติ คือ แสดงความยินดีกับเพื่อนครูที่ทำความดี
และได้รับการพิจารณาความดีความชอบ

ตารางที่ 23 ความถี่และค่าร้อยละของบทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการเป็นแบบอย่างที่ดี
ให้แก่นักเรียนในด้านความตั้งใจในการทำงาน

ความตั้งใจในการทำงาน	ความถี่	ร้อยละ
ปฏิบัติ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	50	100
- มาทำงานเข้าทุกวันและไม่กลับก่อนเวลาทุกวัน	43	86
- ทำงานเสร็จทันกำหนดเวลาทุกครั้ง	44	88
- ปรับปรุงงานที่ตนรับผิดชอบอยู่เสมอ	44	88
- เตรียมการสอนก่อนดำเนินการสอนทุกครั้ง	41	82
- เสนอโครงการที่แปลกใหม่และเป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียน	24	48
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-
ไม่ได้ปฏิบัติ	-	-

จากตารางที่ 23 แสดงว่า ครูประถมศึกษาทุกคน ได้แสดงบทบาทของครูประถมศึกษา
เกี่ยวกับการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียน ในด้านความตั้งใจในการทำงาน และเมื่อพิจารณาแยก
ตามกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 88 ปฏิบัติ คือ ทำงานเสร็จ
ทันกำหนดเวลาทุกครั้ง และปรับปรุงงานที่ตนรับผิดชอบอยู่เสมอ

ตารางที่ 24 ความถี่และค่าร้อยละของบทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการเป็นแบบอย่างที่ดี
ให้กับนักเรียนในด้านความเป็นคนมีเหตุผล

ความเป็นคนมีเหตุผล	ความถี่	ร้อยละ
ปฏิบัติ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	50	100
- เมื่อเกิดปัญหาความขัดแย้งในหมู่ครู ท่านได้ร่วมกับปัญหา ด้วยความมีเหตุผล	41	82
- เมื่อนักเรียนกระทำความคิดท่านได้ชี้แจงเหตุผลก่อน ลงโทษทุกครั้ง	47	94
- ยอมรับฟังและสนับสนุนความคิดเห็นที่แสดงออกอย่างมี เหตุผลของนักเรียนและเพื่อนร่วมงาน	44	88
- ไม่แสดงอาการโกรธเมื่อมีผู้อื่นกล่าวหาในทางร้าย	25	50
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-
ไม่ได้ปฏิบัติ	-	-

จากตารางที่ 24 แสดงว่า ครูประถมศึกษาทุกคน ได้แสดงบทบาทของครูประถมศึกษา
เกี่ยวกับการเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนในด้านความเป็นคนมีเหตุผล และเมื่อพิจารณาแยกตาม
กิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 94 ปฏิบัติ คือ เมื่อนักเรียนกระทำ
ความคิดครูได้ชี้แจงเหตุผลก่อนลงโทษทุกครั้ง กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาจำนวนรองลงมา
ร้อยละ 88 ปฏิบัติ คือ ยอมรับฟังและสนับสนุนความคิดเห็นที่แสดงออกอย่างมีเหตุผลของนักเรียน
และเพื่อนร่วมงาน

ตารางที่ 25 ความถี่และค่าร้อยละของบทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียนในด้านการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

การเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	ความถี่	ร้อยละ
ปฏิบัติ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	50	100
- บริจาคเงินเพื่อกิจการของโรงเรียน	40	80
- บริจาคสิ่งของเพื่อนำมาช่วยประโยชน์ในโรงเรียน	35	70
- ให้ความร่วมมือในการทำงานกับครูคนอื่นอย่างเต็มความสามารถ	49	98
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-
ไม่ได้ปฏิบัติ	-	-

จากตารางที่ 25 แสดงว่า ครูประถมศึกษาทุกคน ได้แสดงบทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียนในด้านการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และเมื่อพิจารณาแยกตามกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 98 ปฏิบัติ คือ ให้ความร่วมมือในการทำงานกับครูคนอื่นอย่างเต็มความสามารถ กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาจำนวนรองลงมา ร้อยละ 80 ปฏิบัติ คือ บริจาคเงินเพื่อกิจการของโรงเรียน

ตารางที่ 26 ความถี่และค่าร้อยละของบทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการเป็นแบบอย่าง
ที่ดีให้แก่นักเรียนในด้านความมีระเบียบวินัย

ความมีระเบียบวินัย	ความถี่	ร้อยละ
ปฏิบัติ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	50	100
- เข้าร่วมประชุมก่อนเวลานัดหมายเป็นประจำ	43	86
- เข้าสอนและออกจากห้องเรียนตามกำหนดเวลา	45	90
- ปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญาที่ได้ทำไว้กับคนอื่น	40	80
- ทำงานเสร็จตามกำหนดเวลา	46	92
- ทำงานตามลำดับขั้นตอน	38	76
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-
ไม่ได้ปฏิบัติ	-	-

จากตารางที่ 26 แสดงว่า ครูประถมศึกษาทุกคน ได้แสดงบทบาทของครูประถมศึกษา
เกี่ยวกับการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียนในด้านความมีระเบียบวินัย และเมื่อพิจารณาแยกตาม
กิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 92 ปฏิบัติ คือ ทำงานเสร็จตามกำหนด
เวลา กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาจำนวนรองลงมา ร้อยละ 90 ปฏิบัติ คือ เข้าสอนและออกจาก
ห้องเรียนตามกำหนดเวลา

ตารางที่ 27 ความถี่และค่าร้อยละของบทบาทของครูประถมศึกษา เกี่ยวกับการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่แก่นักเรียนในด้านความยุติธรรมต่อเพื่อนครูและนักเรียน

ความยุติธรรมต่อเพื่อนครูและนักเรียน	ความถี่	ร้อยละ
ปฏิบัติ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	50	100
- ปกครองนักเรียนโดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง	47	94
- พุดคุยและให้ความสนิทสนมกับนักเรียนด้วยความเท่าเทียมกัน	46	92
- มอบหมายงานให้นักเรียนรับผิดชอบอย่างทั่วถึง	41	82
- ปกป้องผลประโยชน์ของท่านหรือเพื่อนครูในกรณีที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม	35	70
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-
ไม่ได้ปฏิบัติ	-	-

จากตารางที่ 27 แสดงว่า ครูประถมศึกษาทุกคน ได้แสดงบทบาทของครูประถมศึกษา เกี่ยวกับการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่แก่นักเรียนในด้านความยุติธรรมต่อเพื่อนครูและนักเรียน และเมื่อพิจารณาแยกตามกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 94 ปฏิบัติ คือ ปกครองนักเรียนโดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง กิจกรรมที่ครูประถมศึกษาจำนวนรองลงมา ร้อยละ 92 ปฏิบัติ คือ พุดคุยและให้ความสนิทสนมกับนักเรียนด้วยความเท่าเทียมกัน

ตารางที่ 28 ความถี่และค่าร้อยละของบทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับท้องถิ่น

บทบาทในการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย	ความถี่	ร้อยละ
1. จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยที่ไม่จัดต่อระเบียบประเพณีของท้องถิ่นและให้ชุมชนมีส่วนร่วม	45	90
2. ให้ความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกตั้งและบทบาทของตัวแทนนักเรียน	42	84
3. ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย	40	80
4. ให้ความปรึกษาในการทำงานแก่คณะกรรมการที่รับผิดชอบกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย	41	82

จากตารางที่ 28 แสดงว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 90 ให้ความเห็นว่าการประถมศึกษาควรมีบทบาทเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับท้องถิ่น โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยที่ไม่จัดต่อระเบียบประเพณีของท้องถิ่นและให้ชุมชนมีส่วนร่วม และครูประถมศึกษาจำนวนรองลงมา ร้อยละ 84 ให้ความเห็นว่าการประถมศึกษาควรมีบทบาทในการให้ความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกตั้งและบทบาทของตัวแทนนักเรียน

ฉบับที่ 4 แบบสัมภาษณ์บทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โดยระดับหมู่บ้าน ภาคกลาง

ตารางที่ 29 ความถี่และค่าเฉลี่ยของบทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์กับชาวบ้านและกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน

บทบาทเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ กับชาวบ้านและกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน	ครูประถมศึกษา				ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน				ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ระดับหมู่บ้าน									
	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย			
	มาก	ปาน กลาง				น้อย	มาก				ปาน กลาง	น้อย				มาก	ปาน กลาง	น้อย
1. ศึกษาข้อมูลหมู่บ้านโดยการพูดคุยและ ซักถามจากผู้นำกลุ่มมวลชนและ ประชาชนทั่วไปในหมู่บ้าน	14	32	4	-	2.20	ปานกลาง	9	32	7	2	1.96	ปานกลาง	-	26	24	-	1.52	น้อย
2. สืบหาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการ และความจำเป็นเร่งด่วนที่ชุมชน ควรได้รับการพัฒนา	2	33	14	1	1.72	ปานกลาง	5	24	19	2	1.64	ปานกลาง	1	39	10	-	1.82	ปานกลาง

ตารางที่ 29 (ต่อ)

บทบาทเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ กับชาวบ้านและกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน	ครูประถมศึกษา						ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน				ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน							
	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย			
	มาก	ปาน	น้อย	ปฏิบัติ		มาก	ปาน	น้อย	ปฏิบัติ		มาก	ปาน	น้อย	ปฏิบัติ				
	กลาง						กลาง				กลาง							
3. เข้าพบปะผู้นำหมู่บ้าน เพื่อขอ ความร่วมมือและขอคำปรึกษาใน การปฏิบัติงาน	26	18	6	-	2.40	ปานกลาง	6	37	7	-	1.98	ปานกลาง	7	38	5	-	2.04	ปานกลาง
4. พบปะกับประชาชนหรือกลุ่มมวลชน ต่าง ๆ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ ด้วยการปรับทุกข์ผูกมิตร	16	23	11	-	2.10	ปานกลาง	10	34	6	-	2.08	ปานกลาง	13	32	5	-	2.16	ปานกลาง
5. ร่วมมือกับประชาชนประกอบกิจกรรม ในชุมชนตามโอกาสต่าง ๆ เช่น งานบุญในหมู่บ้าน งานพัฒนาชุมชน ด้านต่าง ๆ	16	20	14	-	2.04	ปานกลาง	13	34	2	1	2.18	ปานกลาง	7	34	9	-	1.96	ปานกลาง

ตารางที่ 29 (ต่อ)

บทบาทเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ กับชาวบ้านและกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน	ครูประถมศึกษา						ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน				ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ระดับหมู่บ้าน							
	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย			
	มาก	ปานกลาง				น้อย	มาก				ปานกลาง	น้อย				มาก	ปานกลาง	น้อย
6. ร่วมมือกับประชาชนในการปรับปรุง สาธารณูปโภคและสภาพแวดล้อมอื่น ๆ	8	24	16	2	1.76	ปานกลาง	17	29	3	1	2.24	ปานกลาง	4	31	15	-	1.78	ปานกลาง
7. บริการให้คำปรึกษาและแนะนำ กลุ่มพลังมวลชนหรือกรรมการ หมู่บ้านในการวางแผนเพื่อพัฒนา หมู่บ้าน	10	29	10	1	1.96	ปานกลาง	13	30	6	1	2.10	ปานกลาง	14	32	4	-	2.20	ปานกลาง
8. บริการให้คำปรึกษาปัญหาและให้ ความรู้วิชาการแผนใหม่เกี่ยวกับ การทำมาหากิน แก่ประชาชนใน หมู่บ้าน	4	19	22	5	1.44	น้อย	-	33	10	7	1.52	น้อย	-	16	24	10	1.12	น้อย

ตารางที่ 29 (ต่อ)

บทบาทเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ กับชาวบ้านและกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน	ครูประถมศึกษา						ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน				ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ระดับหมู่บ้าน							
	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย			
	มาก	ปาน กลาง				น้อย	มาก				ปาน กลาง	น้อย				มาก	ปาน กลาง	
9. สนับสนุนและส่งเสริมศูนย์ประสานงาน เพื่อบริการประชาชนในหมู่บ้าน	9	24	13	4	1.76	ปานกลาง	2	32	11	5	1.62	ปานกลาง	9	31	10	-	1.98	ปานกลาง
10. ประสานงานกับหน่วยงานทาง ราชการอื่น เช่น งานการขอความ ช่วยเหลือเมื่อประชาชนได้รับความ เดือดร้อน	10	23	13	4	1.78	ปานกลาง	5	22	21	2	1.60	ปานกลาง	17	30	3	-	2.28	ปานกลาง
11. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	115	245	123	17	1.92	ปานกลาง	80	307	92	21	1.89	ปานกลาง	72	309	109	10	1.89	ปานกลาง

จากตารางที่ 29 แสดงว่า ในภาพรวมทุกกลุ่มได้แก่ ครูประถมศึกษา $\bar{x} = 1.92$ ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน $\bar{x} = 1.89$ ให้ความเห็นตรงกันว่า ครูประถมศึกษามีบทบาทเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์กับชาวบ้านและกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ครูประถมศึกษา $\bar{x} = 2.40$ ให้ความเห็นว่าบทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติสูงสุด คือ การเข้าพบปะผู้นำหมู่บ้านเพื่อขอความร่วมมือและขอคำปรึกษาในการปฏิบัติงาน รองลงมาคือ การศึกษาข้อมูลหมู่บ้านโดยการพูดคุยและซักถามจากผู้นำกลุ่มมวลชนและประชาชนทั่วไปในหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน $\bar{x} = 2.24$ ให้ความเห็นว่าบทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติสูงสุด คือ การร่วมมือกับประชาชนในการปรับปรุงสาธารณูปโภคและสภาพแวดล้อมอื่น ๆ รองลงมา คือ การร่วมมือกับประชาชนประกอบกิจกรรมในชุมชนตามโอกาสต่าง ๆ เช่น งานบุญในหมู่บ้าน งานพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน $\bar{x} = 2.28$ ให้ความเห็นว่าบทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติสูงสุด คือ การประสานงานกับหน่วยงานของทางราชการอื่น ๆ ในการขอความช่วยเหลือเมื่อประชาชนได้รับความเดือดร้อน รองลงมาคือ การบริการให้คำปรึกษาและแนะนำกลุ่มพลังมวลชนหรือกรรมการหมู่บ้านในการวางแผนเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน

บทบาทที่ทุกกลุ่ม ได้แก่ ครูประถมศึกษา $\bar{x} = 1.44$ ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน $\bar{x} = 1.52$ และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน $\bar{x} = 1.12$ ให้ความเห็นตรงกันว่าครูประถมศึกษาปฏิบัติต่ำสุด คือ การบริการให้คำปรึกษาปัญหาและให้ความรู้วิชาการแผนใหม่เกี่ยวกับการทำมาหากินแก่ประชาชนในหมู่บ้าน ครูประถมศึกษาให้ความเห็นว่าบทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติรองลงมา คือ การสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการและความจำเป็นเร่งด่วนที่ชุมชนควรได้รับการพัฒนา ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านให้ความเห็นว่าบทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติรองลงมา คือ การประสานงานกับหน่วยงานของทางราชการอื่น ๆ ในการขอความช่วยเหลือเมื่อประชาชนได้รับความเดือดร้อน และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน ให้ความเห็นว่าบทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติรองลงมา คือ การศึกษาข้อมูลหมู่บ้านโดยการพูดคุยและซักถามจากผู้นำกลุ่มมวลชนและประชาชนทั่วไปในหมู่บ้าน

ตารางที่ 30 ความถี่และค่าเฉลี่ยของบทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย

บทบาทเกี่ยวกับการให้ความรู้ เกี่ยวกับการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตย	ครูประถมศึกษา				ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน				ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน									
	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย			
	มาก	ปาน กลาง				น้อย	มาก				ปาน กลาง	น้อย				มาก	ปาน กลาง	น้อย
1. จัดทำจดหมายข่าว ได้แก่ จุลสาร วารสารเสนอข่าวทางด้านการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ ประชาชน	9	17	19	5	1.60	ปานกลาง	3	29	14	4	1.62	ปานกลาง	3	25	18	4	1.54	ปานกลาง
2. จัดทำและส่งจดหมายเวียนเพื่อ แจ้งข่าวความเคลื่อนไหวทาง การเมือง การปกครองแก่ ประชาชน	5	20	13	12	1.36	น้อย	1	22	21	6	1.36	น้อย	2	18	23	7	1.30	น้อย

ตารางที่ 30 (ต่อ)

บทบาทเกี่ยวกับการให้ความรู้ เกี่ยวกับการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตย	ครูประถมศึกษา				ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน				ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน									
	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย			
	มาก	ปาน กลาง				น้อย	มาก				ปาน กลาง	น้อย				มาก	ปาน กลาง	น้อย
3. ชี้แจงแนะนำให้ความรู้แก่ประชาชน ตามหอกระจายข่าวเพื่อเผยแพร่ ข่าวสารเกี่ยวกับการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย	13	16	8	13	1.58	ปานกลาง	10	21	9	10	1.62	ปานกลาง	10	23	10	7	1.72	ปานกลาง
4. จัดฉายวิดีโอทัศน์เกี่ยวกับการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน ในโอกาสต่าง ๆ เช่น งานวัด งานศูนย์กลางบ้าน	2	6	16	26	0.68	น้อย	1	12	14	23	0.82	น้อย	-	4	21	25	0.58	น้อย
5. จัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ การปกครองในระบอบประชาธิปไตย แก่ประชาชนทั่วไป	14	14	14	8	1.68	ปานกลาง	10	18	18	4	1.68	ปานกลาง	8	35	7	-	2.02	ปานกลาง

ตารางที่ 30 (ต่อ)

บทบาทเกี่ยวกับการให้ความรู้ เกี่ยวกับการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตย	ครูประถมศึกษา				ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน				ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน									
	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย			
	มาก	ปาน กลาง				น้อย	มาก				ปาน กลาง	น้อย						
6. จัดทำป้ายโปสเตอร์เชิญชวนหรือ ชี้แจงเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการ เลือกตั้งทั้งระดับท้องถิ่น และระดับ ประเทศ	8	24	14	4	1.72	ปานกลาง	3	30	15	2	1.68	ปานกลาง	1	24	23	2	1.48	น้อย
7. จัดอบรมเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับ การปกครองในระบอบประชาธิปไตย แก่ประชาชน	9	19	13	9	1.56	ปานกลาง	5	29	9	7	1.64	ปานกลาง	3	29	13	5	1.60	ปานกลาง
8. ประชุมชี้แจงเกี่ยวกับความสำคัญของ การเลือกตั้งและการปฏิบัติตนของ ประชาชนในการเลือกตั้ง	17	18	9	6	1.92	ปานกลาง	10	24	11	5	1.78	ปานกลาง	21	27	2	-	2.38	ปานกลาง

ตารางที่ 30 (ต่อ)

บทบาทเกี่ยวกับการให้ความรู้ เกี่ยวกับการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตย	ครูประถมศึกษา				ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน				ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน									
	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ		ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย			
	มาก	ปาน กลาง				น้อย	มาก				ปาน กลาง	น้อย						
9. ชักนำประชาชนให้ความร่วมมือเพื่อ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย ในลักษณะพูด ปากต่อปาก	23	17	9	1	2.24	ปานกลาง	10	29	11	-	1.98	ปานกลาง	8	37	5	-	2.06	ปานกลาง
10. ให้คำแนะนำแก่ประชาชนในการเลือก ผู้นำระดับท้องถิ่น	18	17	12	3	2.00	ปานกลาง	4	29	13	4	1.66	ปานกลาง	3	30	17	-	1.72	ปานกลาง
11. ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกฎหมายและ ระเบียบปฏิบัติของทางราชการแก่ ประชาชน	8	18	19	5	1.58	ปานกลาง	8	23	10	9	1.60	ปานกลาง	1	25	22	2	1.50	น้อย

ตารางที่ 30 (ต่อ)

บทบาทเกี่ยวกับการให้ความรู้ เกี่ยวกับการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตย	ครูประถมศึกษา						ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน						ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน					
	ระดับการปฏิบัติ			ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ			ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ระดับการปฏิบัติ			ไม่ได้ ปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	มาก	ปาน กลาง	น้อย				มาก	ปาน กลาง	น้อย				มาก	ปาน กลาง	น้อย			
12. จัดตั้งกลุ่มพลังมวลชนเพื่อสอดส่อง ดูแลและต่อต้านการทุจริตในการ เลือกตั้งทุกระดับ	7	17	13	13	1.36	น้อย	1	14	25	10	1.12	น้อย	-	9	28	13	0.92	น้อย
13. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	133	203	159	105	1.61	ปานกลาง	66	280	170	84	1.55	ปานกลาง	60	286	189	65	1.57	ปานกลาง

จากตารางที่ 30 แสดงว่า ในภาพรวมทุกกลุ่ม คือ ครูประถมศึกษา $\bar{x} = 1.61$ ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน $\bar{x} = 1.55$ และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน $\bar{x} = 1.57$ ให้ความเห็นตรงกันว่าครูประถมศึกษามีบทบาทเกี่ยวกับการให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ครูประถมศึกษา $\bar{x} = 2.24$ และผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน $\bar{x} = 1.98$ ให้ความเห็นตรงกันว่าบทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติสูงสุด คือ การชักนำประชาชนให้ร่วมมือเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในลักษณะพูดปากต่อปาก ครูประถมศึกษาให้ความเห็นว่า บทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติรองลงมา คือ การให้คำแนะนำแก่ประชาชนในการเลือกผู้นำระดับท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านให้ความเห็นว่าบทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติรองลงมา คือ การประชุมชี้แจงเกี่ยวกับความสำคัญของการเลือกตั้งและการปฏิบัติตนของประชาชนในการเลือกตั้ง และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน $\bar{x} = 2.38$ ให้ความเห็นว่าบทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติสูงสุด คือ การประชุมชี้แจงเกี่ยวกับความสำคัญของการเลือกตั้งและการปฏิบัติตนของประชาชนในการเลือกตั้ง รองลงมาคือ การชักนำประชาชนให้ร่วมมือเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยในลักษณะพูดปากต่อปาก

บทบาทที่ทุกกลุ่ม ได้แก่ ครูประถมศึกษา $\bar{x} = 0.68$ ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน $\bar{x} = 0.82$ และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน $\bar{x} = 0.58$ ให้ความเห็นตรงกันว่า ครูประถมศึกษาปฏิบัติต่ำสุด คือ การจัดฉายวิดิทัศน์เกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชนในโอกาสต่าง ๆ เช่น งานวัด งานบุญกลางบ้าน และทุกกลุ่มให้ความเห็นตรงกันว่าบทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติรองลงมา คือ การจัดตั้งกลุ่มพลังมวลชนเพื่อสอดส่องดูแลและต่อต้านการทุจริตในการเลือกตั้งทุกระดับ นอกจากนี้ครูประถมศึกษายังให้ความเห็นอีกว่าบทบาทที่ครูประถมศึกษาปฏิบัติรองลงมา คือ การจัดทำและส่งจดหมายเวียนเพื่อแจ้งข่าวความเคลื่อนไหวทางการเมืองการปกครองแก่ประชาชน

ตารางที่ 31 ความดีและคำร้อยละของบทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมวิถีชีวิต
ประชาธิปไตย โดยการจัดกิจกรรมให้ประชาชนได้มีโอกาสรับฟังความคิดเห็น
ของผู้อื่น

การให้ประชาชนได้มีโอกาส รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	ครูประถมศึกษา		ผู้ใหญ่วัยหรือ ผู้ช่วยผู้ใหญ่วัย		ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการ เผยแพร่ประชาธิปไตย	
	ความดี	ร้อยละ	ความดี	ร้อยละ	ความดี	ร้อยละ
ปฏิบัติ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	47	94	47	94	47	94
- เปิดโอกาสให้ ประชาชนได้มีการอภิปราย แสดงความคิดเห็นในการ ประชุมแต่ละครั้ง	31	62	44	88	40	80
- จัดผู้รับฟังความ คิดเห็นของประชาชนใน หมู่บ้าน	18	36	11	22	7	14
- แนะนำให้ประชาชน ปฏิบัติตามความคิดเห็นของ ผู้อื่นที่มีเหตุผลและเป็น ที่ยอมรับของส่วนรวม	33	66	12	24	24	48
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)						
1) ประชุม กรรมการศึกษาโดยเปิด โอกาสให้สมาชิกแสดงความ คิดเห็นกันอย่างทั่วถึง	2	4	-	-	-	-
รวมค่าปฏิบัติ	3	6	3	6	3	6

จากตารางที่ 31 แสดงว่าภาพรวมทุกกลุ่มส่วนใหญ่ ร้อยละ 94 ให้ความเห็นตรงกันว่า ครูประถมศึกษาได้มีบทบาทเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตย โดยการให้ประชาชนได้มีโอกาสรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 66 ให้ความเห็นว่าครูประถมศึกษา ได้มีบทบาทเกี่ยวกับการแนะนำให้ประชาชนปฏิบัติตามความคิดเห็นของผู้อื่นที่มีเหตุผล และเป็นที่ยอมรับของส่วนรวม ส่วนผู้ใหญ่นบ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่นบ้าน ร้อยละ 88 และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน ร้อยละ 80 ให้ความเห็นตรงกันว่าครูประถมศึกษา ได้มีบทบาทเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นในการประชุมแต่ละครั้ง

ตารางที่ 32 ความถี่และค่าร้อยละของบทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริม
วิถีชีวิตประชาธิปไตย โดยการให้ประชาชนได้มีโอกาสตัดสินใจร่วมกัน

การให้ประชาชนได้มีโอกาส ตัดสินใจร่วมกัน	ครูประถมศึกษา		ผู้ใหญ่นบ้านหรือ ผู้ช่วยผู้ใหญ่นบ้าน		ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการ เผยแพร่ประชาธิปไตย	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ปฏิบัติ (ตอบได้มากกว่า ข้อ)	48	96	48	96	44	88
- ส่งเสริมให้มีการร่วมมือ กันภายในชุมชนและระหว่าง ชุมชนในการแก้ไขปัญหา ร่วมกัน	40	80	40	80	30	60
- ส่งเสริมให้ประชาชน ยอมรับและปฏิบัติตามข้อตกลง หรือมติในที่ประชุม	33	66	21	42	19	38
- ส่งเสริมให้ประชาชน มีการประชุมร่วมกันเพื่อแก้ไข ปัญหาและตัดสินใจร่วมกัน โดยใช้หลักเหตุผลและ เสียงข้างมาก	33	66	13	22	25	50
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-	-	-	-
ไม่ได้ปฏิบัติ	2	4	2	4	6	12

จากตารางที่ 32 แสดงว่า ในภาพรวมทุกกลุ่มส่วนใหญ่ ได้แก่ ครูประถมศึกษา และผู้ใหญ่วัยหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่วัย ร้อยละ 96 และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ระดับหมู่บ้าน ร้อยละ 88 ให้ความเห็นตรงกันว่า ครูประถมศึกษาได้มีบทบาทเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตยโดยการให้ประชาชนได้มีโอกาสตัดสินใจร่วมกัน

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ทุกกลุ่มส่วนใหญ่ คือ ครูประถมศึกษา และผู้ใหญ่วัยหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่วัย ร้อยละ 80 และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน ร้อยละ 60 ให้ความเห็นตรงกันว่าครูประถมศึกษาได้มีบทบาทเกี่ยวกับการส่งเสริมให้มีการร่วมมือกันภายในชุมชนและระหว่างชุมชนในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

ตารางที่ 33 ความถี่และค่าร้อยละของบทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริม
วิถีชีวิตประชาธิปไตย โดยการจัดกิจกรรมให้ประชาชนได้เคารพสิทธิเสรีภาพของ
ตนเองและผู้อื่น

การให้ประชาชนได้เคารพ ในสิทธิเสรีภาพของตนเอง และผู้อื่น	ครูประถมศึกษา		ผู้ใหญ่นบ้านหรือ ผู้ช่วยผู้ใหญ่นบ้าน		ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการ เผยแพร่ประชาธิปไตย	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ปฏิบัติ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	47	94	42	84	43	86
- ให้คำแนะนำแก่ ประชาชนในด้านการ ปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี	44	88	36	72	43	86
- แนะนำให้ประชาชน ไม่กล่าวหาผู้อื่นโดยปราศจาก หลักฐานที่แท้จริง	29	58	19	38	12	24
- แนะนำและส่งเสริม การกระทำที่ไม่ละเมิด ทรัพย์สินของผู้อื่น	22	44	5	10	6	12
- อื่น ๆ (ใบรกระบุ)	-	-	-	-	-	-
ไม่ได้ปฏิบัติ	3	6	8	16	7	14

จากตารางที่ 33 แสดงว่า ในภาพรวมทุกกลุ่มส่วนใหญ่ ได้แก่ ครูประถมศึกษา ร้อยละ 94 ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 84 และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน ร้อยละ 86 ให้ความเห็นตรงกันว่า ครูประถมศึกษาไม่มีบทบาท เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตยโดยการทำให้ประชาชนได้เคารพในสิทธิเสรีภาพ ของตนเองและผู้อื่น

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ทุกกลุ่มส่วนใหญ่ คือ ครูประถมศึกษา ร้อยละ 88 ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 72 และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับ หมู่บ้าน ร้อยละ 86 ให้ความเห็นตรงกันว่าครูประถมศึกษาได้มีบทบาทเกี่ยวกับการให้คำแนะนำแก่ ประชาชนในด้านการปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

ตารางที่ 34 ความถี่และค่าร้อยละของบทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริม
วิถีชีวิตประชาธิปไตย โดยการให้ประชาชนมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย

การให้ประชาชนมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย	ครูประถมศึกษา		ผู้ใหญบ้านหรือ ผู้ช่วยผู้ใหญบ้าน		ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการ เผยแพร่ประชาธิปไตย	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ปฏิบัติ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	48	96	40	80	40	80
- ชักจูงให้ประชาชน ร่วมกันดูแลและรักษาสมบัติ ของชุมชน	46	92	35	70	30	60
- ส่งเสริมให้สมาชิกของ ชุมชนประพฤติปฏิบัติตาม กฎหมายและระเบียบประเพณี ของชุมชน	37	74	21	42	30	60
- จัดตั้งกลุ่มต่อต้านการ เอารัดเอาเปรียบทางการค้า และคอยดูแลผลประโยชน์ของ ชุมชน	8	16	1	2	4	8
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-	-	-	-
ไม่ได้ปฏิบัติ	2	4	10	20	10	20

จากตารางที่ 34 แสดงว่า วนภาพรวมทุกกลุ่มส่วนใหญ่ ได้แก่ ครูประถมศึกษา ร้อยละ 96 ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ระดับหมู่บ้าน ร้อยละ 80 ให้ความเห็นตรงกันว่า ครูประถมศึกษาได้มีบทบาทเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตยโดยการให้ประชาชนมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ทุกกลุ่มส่วนใหญ่ คือ ครูประถมศึกษา ร้อยละ 92 ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 70 และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ระดับหมู่บ้าน ร้อยละ 60 ให้ความเห็นตรงกันว่าครูประถมศึกษาได้มีบทบาทเกี่ยวกับการชักจูงให้ประชาชนร่วมกันดูแลและรักษาสมบัติของชุมชน นอกจากนี้ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตย ระดับหมู่บ้านส่วนใหญ่ ร้อยละ 60 ยังให้ความเห็นอีกว่าครูประถมศึกษาได้มีบทบาทเกี่ยวกับการส่งเสริมให้สมาชิกของชุมชนประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบประเพณีของชุมชน

ตารางที่ 35 ความถี่และค่าร้อยละของบทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตย โดยการให้ประชาชนได้ร่วมกันทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของสังคม

การให้ประชาชนได้ทำประโยชน์ เพื่อส่วนใหญ่ของสังคม	ครูประถมศึกษา		ผู้ใหญบ้านหรือ ผู้ช่วยผู้ใหญบ้าน		ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการ เผยแพร่ประชาธิปไตย	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ปฏิบัติ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	50	100	42	84	39	78
- เป็นผู้ดำเนินการ อุทิศตนในการเข้าร่วม กิจกรรมของชุมชน โดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว	40	80	29	58	21	42
- ชักชวนให้ประชาชน ได้ร่วมกันสละเวลาส่วนตัว เพื่อร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชน	32	64	24	48	36	72
- ยกย่องชมเชยหรือ ประกาศเกียรติคุณผู้ที่ทำ ประโยชน์แก่ชุมชน	25	50	6	12	11	22
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) 1) ให้คำแนะนำแก่ ประชาชนที่มีปัญหาใน ด้านต่าง ๆ	2	4	-	-	-	-
ไม่ได้ปฏิบัติ	-	-	8	16	11	22

จากตารางที่ 35 แสดงว่า โดยภาพรวมครูประถมศึกษาทุกคน ผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 84 และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน ร้อยละ 78 ให้ความเห็นตรงกันว่า ครูประถมศึกษาได้มีบทบาทเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตย โดยการทำให้ประชาชนได้ทำประโยชน์เพื่อส่วนใหญ่นองสังคม

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ครูประถมศึกษา ร้อยละ 80 และผู้ใหญ่บ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 58 ให้ความเห็นตรงกันว่า ครูประถมศึกษาได้มีบทบาทเกี่ยวกับการเป็นผู้นำในด้านการอุทิศตนในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน โดยคิดถึงประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ส่วนผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน ร้อยละ 72 ให้ความเห็นว่าครูประถมศึกษาได้มีบทบาทเกี่ยวกับการชักชวนให้ประชาชนได้ร่วมกันใช้เวลาส่วนตัว เพื่อร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชน

ตารางที่ 36 ความถี่และค่าร้อยละของบทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริม
วิถีชีวิตประชาธิปไตย โดยการให้ประชาชนได้แก้ปัญหาโดยใช้วิธีการประเมินประ
สิทธิภาพ

การให้ประชาชนได้แก้ปัญหา โดยใช้วิธีการประเมินประ สิทธิภาพ	ครูประถมศึกษา		ผู้ใหญบ้านหรือ ผู้ช่วยผู้ใหญบ้าน		ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการ เผยแพร่ประชาธิปไตย	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ปฏิบัติ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	45	90	39	78	38	76
- แนะนำให้ประชาชน ใช้วิธีการประเมินประ สิทธิภาพในการแก้ปัญหาเมื่อเกิด ปัญหาความขัดแย้งในชุมชน	41	82	34	68	24	48
- จัดให้มีโบสถ์ เกี่ยวกับการแก้ไขปัญห ข้อขัดแย้งในชุมชน โดยใช้ วิธีการประเมินประ	15	30	16	32	33	66
- อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-	-	-	-
ไม่ได้ปฏิบัติ	5	10	11	22	12	24

จากตารางที่ 36 แสดงว่า โดยภาพรวมทุกกลุ่มส่วนใหญ่ ได้แก่ ครูประถมศึกษา
ร้อยละ 90 ผู้ใหญบ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญบ้าน ร้อยละ 78 และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่
ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน ร้อยละ 76 ให้ความเห็นตรงกันว่าครูประถมศึกษาได้มีบทบาท
เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตยโดยการให้ประชาชนได้แก้ปัญหาโดยใช้วิธี
การประเมินประ

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ครูประถมศึกษา ร้อยละ 82 และผู้ใหญ่วัย
หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่วัย ร้อยละ 68 ให้ความเห็นตรงกันว่าครูประถมศึกษาได้มีบทบาทเกี่ยวกับ
การแนะนำให้ประชาชนใช้วิธีการประเมินการแก้ปัญหาเมื่อเกิดปัญหาความขัดแย้งในชุมชน
ส่วนผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน ร้อยละ 66 ให้ความเห็นว่า
ครูประถมศึกษาได้มีบทบาทเกี่ยวกับการจัดให้มีโบสถ์เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งโดยวิธี
การประเมิน

ตารางที่ 37 ความดีและคำร้อยละของบทบาทของครูประถมศึกษา เกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาธิปไตย
ระดับหมู่บ้าน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น

บทบาทเกี่ยวกับการเผยแพร่ ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ มากยิ่งขึ้น	ครูประถมศึกษา		ผู้ใหญ่บ้านหรือ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน		ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการ เผยแพร่ประชาธิปไตย	
	ความดี	ร้อยละ	ความดี	ร้อยละ	ความดี	ร้อยละ
1. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ ประชาชนตระหนักถึงความ สำคัญของการปกครองใน ระบอบประชาธิปไตย	35	70	41	81	40	80
2. เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ ประชาชนในด้านการ ดำเนินชีวิตแบบ ประชาธิปไตย	42	84	40	80	39	78
3. เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของท้องถิ่น	30	60	38	76	35	70
4. สร้างความคุ้นเคยกับ ชาวบ้าน โดยการ ปรับทุกข์ผูกมิตร	40	80	40	80	42	84
5. ปฏิบัติหน้าที่ เผยแพร่ประชาธิปไตย ด้วยความตั้งใจอย่าง ต่อเนื่อง	45	90	45	90	43	86

ตารางที่ 37 (ต่อ)

บทบาทเกี่ยวกับการเผยแพร่		ผู้ใหญ่นบ้านหรือ	ผู้ร่วมชุดปฏิบัติการ
ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน	ครูประถมศึกษา	ผู้ช่วยผู้ใหญ่นบ้าน	เผยแพร่ประชาธิปไตย
เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์	ความถี่ ร้อยละ	ความถี่ ร้อยละ	ความถี่ ร้อยละ
มากยิ่งขึ้น			
6. สนใจและร่วมแก้ปัญหาของ			
ท้องถิ่น	35	70	38 76 40 80

จากตารางที่ 37 แสดงว่า โดยภาพรวมทุกกลุ่มส่วนใหญ่ ได้แก่ ครูประถมศึกษา และผู้ใหญ่นบ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่น บ้าน ร้อยละ 90 และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน ร้อยละ 86 ให้ความเห็นตรงกันว่า บทบาทของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้นนั้น ครูประถมศึกษาควรปฏิบัติหน้าที่เผยแพร่ประชาธิปไตยด้วยความตั้งใจอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ ครูประถมศึกษา ร้อยละ 84 ให้ความเห็นว่า ครูประถมศึกษาควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ประชาชนในด้านการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย ผู้ใหญ่นบ้านหรือผู้ช่วยผู้ใหญ่น บ้าน ร้อยละ 81 ให้ความเห็นว่าครูประถมศึกษาควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และผู้ร่วมชุดปฏิบัติการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน ร้อยละ 84 ให้ความเห็นว่าครูประถมศึกษาควรสร้างความคุ้นเคยกับชาวบ้านโดยการปรับทุกข์ผูกมิตร